לא תהא פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ מתיב רב חייא בר אבין [א]השוחט עוף בפנים ומעלה בחוץ פטור שחט בחוץ ומעלה בחוץ חייב א) נימא לא תהא פחותה משוחט ומעלה בחוץ [ב]תיובתא איבעית אימא שחיטת העוף בפנים מיקטל קטליה [ג]אמר עולא אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דמן לא ירדו נעשו לחמו של מזבח א"ר זירא אף אנן נמי תנינא שנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים ומה התם דאם בא לזרוק אין לו לזרוק אמרת אם עלו לא ירדו הכא דאם בא לזרוק זורק לא כל שכן תרגמא אקדשי קדשים הרי ב) פסח דקדשים קלים הוא תרגמא בשלא ג) לשמן תנן וכולן שעלו חיין לגבי ד) מזבח ירדו הא שחוטין לא ירדו מאי לאו ל"ש קדשי קדשים לא שנא קדשים קלים לא הא שחוטין מהן ירדו מהן לא ירדו והא כולן קתני ה) כולם אחיין פשיטא לעולם אחיין ובדוקין שבעין [ד]ואליבא דר"ע דאמר אם עלו לא ירדו במאי אוקימתא בפסולין אימא סיפא וכן ו) עולה שעלתה חיה לראש המזבח תרד שחטה בראש המזבח יפשיט וינתח במקומה ואי פסולה בת הפשט ונתוח היא [1]ונתח אותה אמר רחמנא [ה]אותה כשרה ולא פסולה סיפא אתאן לכשרה ומאי קמשמע לן דיש הפשט ונתוח בראש המזבח ז) ולמאן דאמר אין הפשט ונתוח בראש המזבח מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן כגון שהיתה לו שעת הכושר ונפסלה ורבי אלעזר ברבי שמעון היא [ו]דאמר כיון שנזרק הדם והורצה בשר שעה אחת יפשיטנה ועורה לכהנים ואלא ח) דקתני כיצד עושה מוריד את הקרבים למטה ומדיחן ט) למה לי היכי נעביד נקרבינהו [ז]בפרתייהו [2]הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך אנן הכי קאמרינן מדיחן למה לי דאי מיתרמי כהן אחרינא ולא ידע נסקינהו

לא תהא פחותה משוחט בחוץ ומעלה אותה בחוץ. דקי"ל בהשוחט (לקמן דף קו.) דחייב על שחיטתה ועל עלייתה: **השוחט עוף קדשים בפנים והעלהו בחוץ פטור.** על העלייתה י) דאינו מתקבל בפנים אלא מלוק: **שחטו בחוץ והעלהו בחוץ חייב.** על שחיטתו דהשוחט עוף קדשים בחוץ חייב דאיתרבי מאו אשר ישחט כפ' השוחט (שם דף קז.) וכי העלהו בחוץ חייב דמרבינן בהשוחט (שם) לענין העלאת כל הנשחטין יא) דכי היכי דחייב על שחיטתן חייב על העלאתן דכתיב ואליהם תאמר לערב פרשיות: **ואמאי.** השוחטו בפנים והעלהו בחוץ פטור נימא לא תהא פחותה כו': **מיקטל קטליה.** לא יב) שייכא שחיטה בפנים כלל לא בחולין ולא בקדשים אבל שחיטת לילה שחיטה היא בחולין הלכך בקדשים שחיטה פסולה היא קרויה: **שנשפך דמה.** לא תרד הבשר אם עלה. וקא ס"ד דבאימורי קדשים קלים נמי קאי: **ומה.** נשפך דמה דהוי עליית בשר לפני זריקה דהא אין כאן זריקה וגריעא מאמר עולין לפני זריקה דהתם אם בא לזרוק יש לו מה לזרוק והכא אם בא לזרוק אין לו מה לזרוק ואפ"ה לא תרד וכ"ש היכא יג) דלא נשפך: **תרגמא אקדשי קדשים.** פירוש יד) המשנה הזאת בקדשי קדשים שקדושת הגוף עליהן לפני זריקה ח): **והרי פסח.** שנינו בה דקתני סיפא טו) ט) והפסח והחטאת כו' וקס"ד דאפסולי דקתני ברישא נמי קאי כגון אם נשפך דמו או יצא: **תרגמא אשלא לשמו.** פסח לא תנא ליה אלא אפסולא דשלא לשמו כדקתני בה שחטן שלא לשמן טז): הכי גרסינן **תנן וכולן שעלו חיין לגבי מזבח ירדו הא שחוטין לא ירדו מאי לאו לא שנא קדשי קדשים ל"ש קדשים קלים לא הא שחוטין מהן ירדו ומהן לא ירדו והא כולן קתני כולן אחיין פשיטא לעולם אחיין ובדוקין שבעין כו': תנן וכולן שעלו חיין.** קא סלקא דעתך יז) הא כולן אכל קדשים קאמר ואכשרין יח) קאי ולא אפסולין דתני ברישא קאי דלא שייך יט) בהו חיין דבכל הפסולין הנזכרים באם עלו לא ירדו אין בהן פסול מחיים הלכך אכשרין קאי והאי כולן ע"כ אכל כ) הקדשים קאמר לא שנא קדשי קדשים ולא שנא קדשים קלים וקאמר הא שחוטין לא ירדו ובלאחר זריקת דמים לא איצטריך לאשמועינן דאמאי ירדו: ומשני **לא תימא הא שחוטין כולן לא ירדו אלא אימא הא שחוטין יש מהן ירדו ויש מהן לא ירדו.** קדשי קדשים לא ירדו קדשים קלים ירדו: **והא כולן קתני.** מאי לאו אדוקיא דהא שחוטין לא ירדו נמי קאי: **כולן משום חיין.** נקט לה למימר דירדו דאין מזבח מקדש חיין: **פשיטא.** דירדו כא) דהא חוזרין ועולין לאחר שחיטה הואיל ובכשרין קיימי כב): **לעולם אחיין.** נקט כולן ולאשמועינן דירדו ובדוקין שבעין איצטריך לאשמועינן שפסולין מחיים וכי מחתינן להו תו לא מסקי כג) דקי"ל (לעיל דף פד.) בפסולין כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו ואפי' הכי ירדו דאין מזבח מקדש חיים: **ואליבא דר"ע.** נקט לה דאמר במתניתין בעלי מומין אם עלו לא ירדו ומוקמינן לה לקמן (ע"ב) בדוקין שבעין ואשמעינן מתניתין עלו חיים ירדו הא שחוטין לא ירדו: **ונתח אותה.** אמרינן כד) בתורת כהנים כשרה ולא פסולה שאם נפסלה קודם הפשט שורפה בעורה כה) והא נמי בראש המזבח נהי דלא תרד דקדשה מזבח מיהו לא בעי הפשט ונתוח: **סיפא דמתני' אתאן לכשרים** כו). והכי קאמר וכן עולה חיה כשרה שעלתה כו'. ומאי קא משמע לן פשיטא דתרד דהא הדרא סלקא: ומשני הא קמ"ל דהיכא דשחטה בראש המזבח לא צריך לאחותה ואסוקה ואע"ג דהדר סלקא אלא מפשיטה בראש המזבח: **דיש הפשט.** בכשרות: **אין הפשט.** הואיל והדר מלי לאסוקה לאו אורח ארעא להפשיט שם: **הכא במאי עסקינן.** לעולם כשעלתה כשרה כז) חיה ומשנשחטה בראש המזבח וזרק דמה נפסלה הלכך יפשיט וינתח במקומה דאי מחית לה תו לא סלקא. ודקשיא לך פסולה לאו בת הפשט היא: **כגון דהיתה לו שעת הכושר. להפשט.** קודם פסולה בת הפשט ונתוח היא ואפילו היא למטה והבשר פסול ונשרף וכרבי אלעזר בר"ש דאמר לקמן בפרק טבול יום (דף קד.) כיון שנזרק הדם והורצה בשר שעה אחת להקטיר ונפסלה יפשיטנה ועורה לכהנים ואין עורה נשרף עמה הלכך השתא נמי כי איתא בראש המזבח ונקטרת כח) בעיא הפשט ונתוח: **עורה לכהנים** גרסינן. כדכתיב (ויקרא ז) עור העולה אשר הקריב לכהן: **אלא הא דקתני כיצד הוא עושה כו'.** בברייתא דזבחים ל) גרסינן ליה גבי עולה שעלתה חיה למזבח ושחטה וקאמר יפשיט וינתח במקומה וקתני סיפא מוריד את הקרביים למטה ומדיחן ואי בפסולה מכי מחית לה תו לא סלקא: ומשני **אלא היכי ליעבד ניקרבינהו לקרביים בפרסייהו.** בפרש שלהן במעיה: **אנן הכי קאמרינן מדיחן למה לי.** הואיל ולא הדרי סלקי: ומשני **דאי מתרמי כהן אחרינא דלא ידע.** שנפסלה ניסקינהו:

לא תהא פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ. תימה אמאי איתותב הכא לימא הנא דאמרי כרבי שמעון דפ' השוחט והמעלה (לקמן קיא.) דאמר זעירי שחיטת לילה איכא בינייהו דלרבי שמעון חייב ר"ל ט) דהכא קאמר אפי' לרבי יהודה דאי לרבי שמעון דוקא למה לי טעמא דלא תהא פחותה תיפוק לי משום כט) דראוי להתקבל בפנים וא"ת הא דתניא לקמן כפ' השוחט והמעלה (דף קט.) מנין לרבות פסולין כגון הלן והיוצא כו' ת"ל לא יביאנו לעשות כל המתקבל בפתח אהל מועד חייבין עליו בחוץ ל"ל קרא תיפוק לי דלא תהוי פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ וכ"ת דההיא כרבי שמעון דלית ליה האי טעמא א"כ ליתני שחיטת לילה ונשפך דמה ויצא דמה חוץ לקלעים וי"ל דבלן ויוצא וטמא לא שייך לא תהא פחותה משוחט בחוץ: **מקטל** קטליה. משום דלא מלינו שחיטה בעוף בפנים הלכך ה"ל כהתיז ראשו ולא דמי לשחיטת לילה ל): **ומאי** קמ"ל דיש הפשט ונתוח בראש המזבח הניחא למ"ד כו'. תימה דהך קושיא יכול להקשות בלאו הכי דהיכי דמי אי בפסולים ונתח אותו אמר רחמנא ואי בכשרין הניחא כו' ומפרש ה"ר חיים דאם עלתה בראש המזבח לכ"ע יש הפשט ונתוח וכשהיא למטה פליגי מהו להעלותה ולהפשיטה והכי פירושא בשלמא אי מיירי רישא בכשרין ותיהוי סיפא לעולא ותנא לא) סיפא לגלויי רישא דבכשרים אף על גב דסיפא לא אשמועינן מידי דלכ"ע יש הפשט ונתוח בראש המזבח ולא לב) תניא אלא לגלויי ארישא אלא אי אמרת רישא בפסולין סיפא במאי אי בפסולין ונתח אותה אמר רחמנא ואי בכשרין מאי קא משמע לן אי קא משמע לן דיש הפשט ונתוח בראש המזבח כלומר אפילו הורידה יעלנה להפשיטה הניחא למאן דאמר כו':

ואנן

מסורת הש"ס

א) לקמן קיא., ב) [שבת ג: גיטין כח.], ג) לעיל פג: [מעילה ז:], ד) פ' ברטנורא ועי' ל"ק, ה) ת"כ ויקרא נדבה פ"ה ה"ז ופ"ו ה"ג, ו) לקמן קד., ז) [עי' חולין יח. ד"ה מתמטם ליה בפרמא ועי"ש גרסינן], ח) מעילה ז:, ט) תוספתא זבחים ריש פ"ט, י) תוספ' שם ה"ד, כ) עי' ל"ק.

מוסף רש"י

השוחט עוף בפנים. פסול ושוב אינו ראוי בפנים לפיכך פטור על העלאתו בחוץ, ואם תאמר יעלה כל העולין בחוץ נפסלין בעלייתן, וכן השוחט בחוץ פסול הוא וחייבין על העלאתו, התם רחמנא רבייה אבל לענין שאר פסולין מתקבל בפנים בעינן (לקמן קיא.): שהעלן לפני זריקת דמן. לא היכרי למזבח. [illegible] לענין מעילה. מה שאין כן בקדשי קדשים שהן מתחילתן לגבוה לאימוריהן עומדין למזבח, אבל קדשים קלים אין בהן מעילה אפילו באימוריהן, כדכתיב בקדשי ה' המיוחדים לשם, ילאו קדשים קלים, אבל לאחר זריקת דמים יש מעילה באימוריהן, דנפקא לן מדכתיב וכל חלב לה' לרבות אימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים למעילה (לעיל פג.): נעשו לחמו של מזבח. דקלטן מזבח, דכיון דחד נעשה הוא כי הדר חזיק הדם לאחר העלאת אימורין הויא זריקה ולא ירדו (מעילה ז:):

שיטה מקובצת

ומה התם דאם בא לזרוק כו'. לעיל פי' דעולא אמר לא ירדו אפי' לר' יהודה [illegible]

תורה אור

1. והפשיט את העלה ונתח אתה לנתחיה: ויקרא א, ו
2. וכי תגשון עור לזבח אין רע וכי תגישו פסח וחלה אין רע הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך אמר יהוה צבאות: מלאכי א, ח

שינויי נוסחאות

א) ואמאי נימא כל"ל (ש"מ, וכ"ה ברש"י): ב) ל"ל והרי (ש"מ): ג) ל"ל אשלא (ש"מ): ד) לראש המזבח (כ"י צ, וכ"ה במשנה): ה) קתני כי קתני כולם אחיין, אחיין פשיטא אלא לעולם (ע"פ כתה"י ובש"מ, ועי' רש"י ותק"ש): ו) תיבת וכן ליתא בכ"י ובמשנה: ז) המזבח הניחא למ"ד יש הפשט ונתוח בראש המזבח אלא למ"ד אין הפשט וניתוח בראש המזבח מאי איכא למימר דאיתמר רב פפא ורב שימי בר אשי חד אמר יש הפשט וניתוח בראש המזבח וחד אמר אין הפשט וניתוח בראש המזבח במאי קמפלגי מר סבר לשלחן דמי ומר סבר לבית המטבחים דמי הניחא למ"ד יש הפשט ונתוח בראש המזבח אלא למאן (ע"פ כ"י [illegible] וכ"ה בתוס'): ח) נ"א אי הכי היינו דקתני עלה כיצד הוא עושה (כ"י צ): ט) ומדיחן ואי בפסול מכי נחת תו לא סלקא אלא היכי נעביד ([illegible]): י) העליה (ל"ש): יא) הנשחטין בחוץ דכי כל"ל (ש"מ): יב) דלא שייכא שחיטה בעוף בפנים כלל לא בחולין ולא בקדשים הו"ל כהתיז את ראשו אבל שחיטת לילה שחיטה היא בחולין הלכך בקדשים נמי שחיטה פסולה היא קרויה כל"ל (ע"פ ש"מ ודק"ס): יג) ל"ל הכא (ש"מ): יד) ל"ל פרש (כ"י פ): טו) נ"א בתוספתא (גליון, ועי' דק"ס): טז) בש"מ נוסף דהוא ביה זריקה והוכשרו אימורין למזבח, ואע"ג דזריקה פסולה הוא, להכי מיהא אהני דאם עלו לא ירדו הואיל וברוב זבחים אין פסול שלא לשמו נוהג. הש"מ: יז) דעתך דהאי כולן (ש"מ): יח) בכתה"י דאכשרים, וכל"ל. [ונ"ל כיון דליכא למימר דהך כולן קאי בין אכשרין בין אפסולין וכו' ע"כ קאי אכל הקדשים (באה"ש)]: יט) שייך למיתני בהו (כתה"י): כ) ל"ל אכל (ש"מ): כא) ס"א דמחיים ירדו דאין מזבח מקדש מחיים דאם כשרים הם מה הפסד יש בירידתן הואיל ויכול להעלותן בסוף ואם פסולים הם אינם פסולים אלא ממום או רובע ונרבע או חד מהנך דאין פסולין בקודש וא"כ פשיטא דירדו (ש"מ): כב) קיימינן (כ"י פ): כג) ל"ל סלקי (ש"מ): כד) ואמרינן (כ"י פ): כה) בעורה והאי נמי דבראש כל"ל (ש"מ): כו) לכשרה (ש"מ): כז) כשרה היתה ומשנשחטה כל"ל (ש"מ): כח) נ"א ונפסלה (כ"י): כט) משום דלא ירדו ודאי כל"ל (ש"מ): ל) בש"מ נוסף שהפסול מחמת דבר אחר הוא וחזיא למהר לישחט. אבל ליכא לפרש דשחיטת לילה כשרה בחולין [דהא] שחיטת עוף נמי כשרה בחולין. [בכ"ש מתיבת אבל ליכא הוא בסגנון אחר וה"ל ולפי רש"י קשה דכמו כן שחיטת העוף חזיא בחולין. רי"ט]: לא) ל"ל תנא בלי ול"ו (באה"ש): לב) ל"ל לא בלי ול"ו (באה"ש):